

Obavijest

International Visitor Leadership Program: U.S. – European Security Issues

Washington, San Diego, Lincoln, Tampa, New York,
20. travnja – 8. svibnja 2009.

International Visitors Program uspješan je projekt State Departmenta koji slijedeće godine obilježava sedamdesetu godišnjicu djelovanja s ciljem jačanja međusobnog razumijevanja kao i promicanja osobnih, profesionalnih, te institucionalnih veza pojedinaca i institucija u SAD-u i inozemstvu, istovremeno predstavljajući američku povijest, društvo, umjetnost i kulturu kroz prizmu njenih različitosti.

Projekt U.S.-European Security Issues okupio je osamnaest lidera iz Europe koji u svom svakodnevnom djelovanju u okviru nevladinih udruga, državne uprave, sveučilišta i istraživačkih instituta analiziraju, istražuju, te politički implementiraju spomenutu problematiku. Kako bi se odgovorilo visokim očekivanjima, različitom stupnju informiranosti, interesa i ekspertize članova grupe organizator je kombinirao niz posjeta državnim institucijama, nevladinim udrugama, tijelima lokalne samouprave, vojnim bazama i industriji te sveučilištima s konačnim ciljem višerazinskog upoznavanja procesa oblikovanja američke sigurnosne i obrambene politike, identificiranja posebnih sigurnosnih izazova i instrumenata odgovora na iste, te analitičkog pristupa europskoj sigurnosnoj arhitekturi i ulozi međunarodnih institucija rezultirajući u konačnici sveobuhvatnom analizom implikacija američko-europskog sigurnosnog partnerstva na razvoj međunarodnih odnosa.

Program je organiziran u pet gradova (Washington, San Diego, Lincoln, Tampa, New York) kako bi se sudionicima omogućio uvid u sigurnosno promišljanje i političko kreiranje na državnoj i lokalnoj razini, s jedne strane u najznačajnijim institucijama američke a time ujedno i svjetske politike, a s druge u lokalnim neprofitnim organizacijama, nacionalnoj gardi te centrima za obuku i istraživanje.

Dio programa realiziranog u Washingtonu i New Yorku uz rarijetnu priliku posjeta State Departmentu, Pentagonu, Vijeću za nacionalnu sigurnost, FBI-u, te najjemenitijim think-tankovima i sveučilištima omogućio je sudionicima uvid u funkcioniranje američkog federalnog sistema kao i upoznavanje aktera te njihove interakcije u procesu kreiranja američke vanjske i sigurnosne politike. Posebice je vrijedno akcentirati predavanje dr. Samuela Welsa, dr. Stefena Pifera, dr. Frances Burwell te dr. Daniela Hamiltona, koji su redom svojim profesionalnim pristupom, iskustvom te ekspertizom analizirali povijest američko-europskih odnosa, povijesnu ulogu, transformaciju

te aktualne izazove najvećeg vojno-političkog Saveza – NATO-a: primjerice proces širenja, budućeg financiranja, odgovora na sigurnosne izazove te ključno pitanje donošenja Novog sigurnosnog koncepta. Sistematski i elokventno, Toby Bradely predstavio je ulogu Vijeća za nacionalnu sigurnost u koordiniranju procesa donošenja sigurnosne politike i kreiranja prioriteta Obamine administracije u odnosu na europski kontinent, otkrivajući visoki stupanj informiranosti u dijalogu usmjerenom na suvremene izazove sigurnosti, krizna područja i aktere koji formiraju globalnu politiku.

U San Diegu posjetom najvećoj mornaričkoj bazi na zapadnoj obali, bolničkom brodu Mercy koji patrolira Pacifikom, kao i centru za obuku delfina koji detektiraju mine sudionicima je demonstrirana uloga mornarice u promicanju američkih sigurnosnih interesa u pacifičkoj regiji. Posjetom sveučilištu San Diego osim upoznavanja američkog edukacijskog sistema, materijaliziran je cilj programa o potrebi analiziranja globalnih sigurnosnih izazova poput promjene klime, energetske sigurnosti, terorizma, njihovog prožimanja i utjecaja na europska sigurnosna i energetska pitanja.

Nakon prvog dijela programa sudionici su podijeljeni u tri manje grupe s ciljem posjeta Springfieldu, Little Rocku te Lincolnu kako bi se poboljšalo interakciju te omogućilo razmjenu iskustava i informacija iz tri različite države među sudionicima programa. Tom prilikom organizirani su posjeti lokalnim nacionalnim gardama te uredima guvernera s ciljem upoznavanja i promišljanja uloge nacionalnih gardi, njihovih aktivnosti, sudjelovanja u operacijama u Afganistanu i Iraku, te uloge guvernera u procesu civilne kontrole nad istima.

Posjet Središnjem zapovjedništvu (CENTCOM) najistaknutiji i najproduktivniji je dio posjeta Tampa na Floridi, gdje je organiziran brifing o američkoj vojnoj misiji i taktici na Bliskom istoku, koracima koji su potrebni kako bi se policijska efikasnost podignula na višu razinu, suradnji policije i vojske, te borbi protiv piratstva. Spomenuti dio programa donio je novitet u obliku spajanja sa grupom predstavnika s Bliskog istoka koji su svojim ekspertizom na području borbe protiv međunarodnog kriminala i terorizma dodali novu dimenziju cijelom programu imajući na umu mogućnost profesionalnog kontakta i uvida u specifične regionalne probleme.

Uvodno predavanje na Citty Coledge New York o sigurnosnim izazovima 21. stoljeća i ulozima nove administracije okupilo je ugledne sveučilišne profesore i kolumnista The New York Timesa koji su bez zadržke, otvoreno iznijeli nezavisni pogled na novi smjer američke vanjske politike, angažman u kriznim područjima, interese te predviđanja o smjeru razvoja borbe protiv međunarodnog terorizma.

Rezimirajući iskustva iz svih pet gradova minimalni je zaključak da su realizirani svi predviđeni ciljevi vezani uz tematiku odnosa sigurnosnih pitanja na relaciji SAD-a i EU, upoznavanja rada institucija i glavnih aktera američkog političkog procesa. Kako je osnovni cilj programa uz realizaciju profesionalnih interesa upoznati društvo, kulturu i općenito različitosti SAD-a, sudionicima su upriličeni posjeti kulturnim ustanovama i sportskim

dogadanjima. Kao najvrjednije iskustvo među spomenutim izdvaja se home hospitality, u okviru kojeg stanovnici lokalnih sredina na volonterskoj osnovi ugošćuju međunarodne posjetitelje kako bi predstavili kulturne i povijesne tekovine i običaje svog kraja, te naravno pogled na sveukupnu političku i sigurnosnu situaciju.

International Visitors program opravdao je u svim segmentima svoju vrijednost, tradiciju te ciljeve inicijatora. Sudionicima je pružena jedinstvena prilika profesionalnog usavršavanja i informiranja u vlastitom području djelovanja, sudjelovanje u mreži bivših, sadašnjih i budućih posjetitelja, mogućnost provođenja istraživanja, pristup on-line bazama podataka, rarietnog turističkog upoznavanja SAD-a, lokalnih običaja, kulturnih i prirodnih znamenitosti, vrednovanja i kritičkog pristupa programu. Kao najdugotrajniji i najvrjedniji podsjetnik ostaje potpuno promijenjena percepcija Sjedinjenih Američkih Država kao svjetskog ekonomskog, političkog i sigurnosnog lidera.

Dana Luša